

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fra Th. Langs Skole. Silkeborg.

Den højere Pigeskole.

1899—1902.

**Statens pædagogiske Studiesamling
København V.**

Th. Langs Skole.

Til Hjemmene.

Skolen er en Forberedelses- og Realskole. Som saadan har den virket siden 1882, og som saadan har den siden 1887 haft Dimissionsret til Alm. Forberedelseseksamen.

Elevantallet er for Tiden 90, fordelt i 8 Klasser, fire Forberedelses- eller Underklasser, hvoraf de 3 er toaarige — i disse Klasser optages ogsaa Drengene, der forberedes til Optagelse enten i en Latin- eller Realskole, henholdsvis i I stud. Klasse eller II Realklasse — samt fire Realklasser for Piger, Skolens 5te, 6te, 7de og 8de Klasse, som atter falder i to Afdelinger, idet 6te Klasse danner Afslutningen for den egentlige Barneskole, 7de og 8de giver den afsluttende Realundervisning for de unge Piger, der ønsker at underkaste sig Alm. Forberedelseseksamen.

Der er i de senere Aar, ogsaa her i Silkeborg, fra Hjem, hvis Børn besøger Skolen, undertiden rejst det Spørgsmaal: Er Alm. Forberedelseseksamen en heldig Afslutning paa de unge Pigers Skoleundervisning, eller burde Pigeskolen ikke hellere se at finde en Form for en særlig Pigeskoleeksamen, der kunde have samme Gyldighed som Alm. Forberedelseseksamen? Egentlig er dette Spørgsmaal ikke rejst inden for selve Pigeskolen, det er kommet udefra, ofte har det mødt os fra pædagogisk interesserede Mænd, maaske stærkest og alvorligst paa Foreningen »Den danske Pigeskole«s Aarsmøde i København i Oktober 1901 gennem Undervisningsinspektøren, Dr. phil. Rønnings varmt følte Foredrag om »Karakteropdragelse i Skolen« (se Bog og Naal, Jan. 1902). Jeg tror, at Pigeskolernes Opfattelse af denne Sag netop ved denne Lejlighed kom tydeligt frem gennem deres fornemste Repræsentant, Frk. N.

Zahle, der under en senere Diskussion ytrede til Dr. Rønning: »Hvis De vil skabe en særlig Pigeskoleeksamen foruden de Eksamener, vi har i Forvejen, vil jeg betragte det som en stor Ulykke for Pigeskolen«.

Der har været ytret Ønske om, at Pigeskolerne skulde fremkomme med Forslag til en saadan særlig Pigeskoleeksamen, men saa vidt mig bekendt har ikke en eneste Pigeskole gjort noget Skridt i den Retning.

Hvori kan det nu ligge, at der fra Skolernes Side er en saa afgjort reserveret Holdning overfor dette Spørgsmaal? Er det Pigeskolerne, der paa een Gang er blevet saa stokkonservative, at de ikke vil ind paa Reformen, eller er Alm. Forberedelseseksamen virkelig saa udmærket en Eksamen, at den efterhaanden er det eneste Maal, Skolerne stræber hen imod som en passende Afslutning for deres dygtigste og bedste Elever?

Det er den sikkert ikke. Ingen har kritiseret Alm. Forberedelseseksamen skarpere end netop Pigeskolen; men netop fordi der indenfor Pigeskolen fra første Færd har været en saa vaagen Kritik overfor denne Eksamen, at mangfoldige Pigeskoler kun nødtvungne, efter stærkt Pres fra Hjemmenes Side, har optaget den, har Pigeskolerne lidt efter lidt med Lempe kunnet indordne sig under Eksamenens Rammer, uden at disse blev trykkende, den har kunnet gøre det i den Grad, at Alm. Forberedelseseksamen ved Pigeskolen lidt efter lidt er blevet en anden Eksamen end den, der ved Drengerealskolen bærer samme Navn, den har kunnet »reformere« denne Eksamen efter Pigebørnenes Natur og Tarv ganske i det stille, og derfor tier Pigeskolerne stille, naar der tales om en særlig Pigeskoleeksamen.

Men hvorledes har dette nu kunnet gennemføres? Ganske simpelt fordi Loven fastsætter 17 Aar som Aldersgrænsen for en ung Pige, der skal tage Alm. Forberedelseseksamen, derimod er den lovbefalede Aldersgrænse for Drengene 15 Aar.

Det følger ganske naturligt heraf, at Pigeskolerne kan anlægge deres Undervisning anderledes end Drengeskolerne, og at de gør det, derom er der vist ingen Tvivl. Pigeskolen finder de Rammer, Alm. Forberedelseseksamen opstiller, gode, naar Skolen staar frit overfor Valget af Midler til at udfylde

dem. Derved, at Pigeskolen beholder sine Elever to Aar længere end Drengerealskolen, faar den en anderledes Ro til sit Arbejde og desuden Tid til at fordybe sig i Stoffet med sine ældre og mere udviklede og modne Elever. Den faar Tid til at lempe sig efter Pigebørnenes legemlige Udvikling i de vanskelige Overgangsjaar; den kan faa Tid til at optage paa sit Program Fag, der tager direkte Sigte paa de kvindelige Elever, Fag som kvindeligt Haandarbejde og Husgerning.

Siden 1900 har dette sidste Fag været optaget paa Skolens Program her, og det har været en stor Glæde at se den Lyst og Iver, hvormed de unge, halvvoxne Piger har taget fat paa Arbejdet i Skolekøkkenet. I 6te Kl. (2. Realkl.) henlægges en hel Skoledag om Ugen til denne Undervisning; denne Dag er nærmest som en Fridag for Børnene, det legemlige Arbejde, hvormed de sysselsættes, og de praktiske Opgaver, der stilles dem, og som henvender sig til helt andre Kræfter i dem, end Skolen ellers plejer at sætte i Virksomhed, virker oplivende og styrkende, det er netop, hvad Pigebørn i Overgangsalderen trænger til: Afveksling i det sædvanlige Skolearbejde, fri og naturlig Øvelse i at bruge deres legemlige Kræfter, og ikke mindst dette, det er nedarvede, naturlige Anlæg, de faar Lov at udvikle i Skolekøkkenet; Pigebørns naturlige Anlæg for huslig Økonomi, for Orden, for Sparsommelighed prøves og udvikles under Arbejdet i Skolekøkkenet, og dette netop i det Aar, da Pigebørnenes hele Konstitution kræver Forsigtighed og Varsomhed med Hensyn til Anspændelsen af de intellektuelle Evner. Disse »kvindelige Sysler« kan Pigeskolen faa Tid til at tage med, saa længe den har Alm. Forberedelseseksamen med 17 Aar som Aldersgrænse, og den kan endvidere faa Tid til at give en uddybende Undervisning navnlig i saadanne Fag som Historie, Modersmaalet og Litteraturhistorie samt fremmede Sprog, Fag, der ogsaa som Regel omfattes med en levende Interesse af unge Piger i Overgangsalderen.

Maaske vil man indvende: Men naar det indrømmes, at Alm. Forberedelseseksamen ved Pigeskolen er en anden Eksamen end ved Drengeskolen, og naar den ifølge den højere Aldersgrænse maa blive det, hvorfor vil saa Pigeskolen ikke gøre Skridtet fuldt ud og faa oprettet en speciel Pigeskoleeksamen? Hertil

maa der svares: Fordi Pigeskolens hele Særstilling indenfor det danske Skolevæsen kan betegnes med de faa Ord, at den netop **ikke er en Eksamensskole** og fremfor alt **ikke ønsker at blive det**. Det er jo netop det, der giver det dybtgaaende Arbejde dets Værdi, at vi ikke skal op til Eksamen i det, vi skal ikke gøre Prøve paa alt, hvad vi i vore Timer har talt med vore Elever om; har vi i vore Timer haft Tid til gennem Foredrag og alvorlig Samtale at fordybe os i et eller andet Afsnit indenfor det Stof, hvorfor Eksamensbestemmelserne afgiver den ydre Ramme, saa er det netop det, Pigeskolen har Grund til at være saa glad ved under de nuværende Forhold, at dette skal vi ikke lægge frem til Eksamen paa anden Maade end gennem den modnere Fremstilling, der skulde blive Resultatet af dette Arbejde.

Dette er sikkert Grunden til, at Pigeskolerne er blevet glade ved Præliminæreksamen; og at denne, som den efterhaanden har formet sig indenfor Pigeskolen, maa passe for den, ser vi det bedste Vidnesbyrd om deri, at flere og flere af Pigeskolens flinkeste Elever Aar efter Aar underkaster sig denne Prøve, uden at den volder dem synderlig Anstrengelse, men kun af dem kræver et regelmæssigt dagligt Arbejde, et Arbejde, der netop for mange er til saa stor Velsignelse, fordi Pigebørn i disse vanskelige Aar maa beskæftiges, hvis de ikke skal tage Skade legemligt og sjæleligt.

At Forberedelsen til denne Eksamen maaske nok nærmere svarer til Fordringerne ved den nu foreslaaede tredje Artiums Retning end til Fordringerne ved Alm. Forberedelseseksamen, kan ikke skjules, og det skal ogsaa nok vise sig deri, at sikkert mange Pigeskoler, naar denne Artiums Form efterhaanden har fæstnet sig, vil afslutte med denne Eksamen i Stedet for med Alm. Forberedelseseksamen; men foreløbig er en saadan Artiumseksamen jo endnu mere Ideal end Virkelighed.

Naar jeg paa de første Blade i denne Meddelelse til Hjemmene har søgt at klare Skolens Stilling til Eksamensspørgsmaalet, er det, fordi jeg atter og atter gør den Erfaring, at der fra mange Forældres Side næres en vis Ængstelse for at lade Børnene gaa Skolens to øverste Klasser igennem, jeg vilde saa gerne, at saadanne Forældre skulde faa et lille Ind-

blik i det Arbejde, som øves i disse Klasser, frem for alt at de skulde forstaa, at her drives ikke et Eksamenspiskeri, der ikke giver de unge Frihed og Ro, men for den Elev, der med Flid og Samvittighedsfuldhed har fulgt Skolens Arbejde de første 6 Klasser igennem, er Arbejdet i de øverste Klasser i Reglen en stor Glæde, saa vi atter og atter har kunnet høre det Vidnesbyrd fra de unge: »Det var de dejligste Aar i mit Liv«.

Fra Hjem uden for Silkeborg, der ønsker at sende deres Døtre hertil, netop for at de skal gennemgaa Skolens øverste Klasser, faar vi meget hyppigt Forespørgsel om, hvorvidt Skolen kan forberede til Alm. Forberedelseseksamen paa 1 à 2 Aar. Saadaane Hjem maa vi henvise til Bestemmelserne i den kongelige Anordning af 1ste Marts 1895 se Side 14 dog kan jeg tilføje, at denne Anordning ikke har været nogen Hindring for, at flinke, vel forberedte unge Piger har kunnet forberede sig til Eksamen paa to Aar. Vi har modtaget enkelte saadanne unge Piger, der var fyldt 15 Aar, og som for at optages maatte underkaste sig Oprykningsprøven her paa Skolen til vor 3die Realklasse. Naar denne var bestaaet med et godt Resultat, og det viste sig, at de senere fulgte fuldt ud med Skolens egne Elever, og at de var i Besiddelse af den fornødne Modenhed, har vi søgt Kultusministeriet om Tilladelse til at maatte indstille dem til Eksamen sammen med Skolens Elever, og denne Ansøgning er blevet bevilget.

I disse unge har Skolen stedse haft nogle af sine bedste Elever, ogsaa nogle af dem, der er kommet til at staa os nærmest, fordi de har levet sammen med os her i Hjemmet netop i de Aar, hvor Ungdommen er friskest og mest modtagelig for Paavirkning. Siden vi ved en Tilbygning i 1900 fik vor Lejlighed betydelig udvidet, har vi kunnet byde de unge bedre hygiejniske Forhold end før, da vi maatte knibe os sammen og bogstavelig talt leve paa det gamle Ord, »hvor der er Hjerterum, er ogsaa Husrum«. Dog kunde vi den Gang som nu glæde os over en fortrinlig Sundhedstilstand, der sikkert skyldes vort friske, sunde jyske Klima og Silke-

borgegnens store Naturskønhed, hvis Herligheder vi i Fritiden har saa rig Lejlighed til at nyde.

Hjemmet her og Livet med de mange unge er og bliver Kernen i det Skolearbejde, som her har udviklet sig i Aarenes Løb, og naar disse Linier skal bringe Hilsen fra Skolen til de mange Hjem, der har betroet os deres Børn, gælder denne Hilsen ganske særligt de unge selv, der levede en Tid af deres Liv her, og som stedse følger os med Kærlighed og Deltagelse, en Hilsen og Tak, fordi de ved deres Tillid og Trofasthed gav os mere, end de selv vidste.

Det er i Aar netop 20 Aar, siden Arbejdet begyndte her i Silkeborg, og underligt er det at se tilbage paa, hvorledes det i Aarenes Løb er vokset. Ikke blot megen Lykke og Fremgang, men ogsaa Livets dybeste Alvor mødte os, stærkest sidste Vinter, da min kære, Søster Constance, vor trofaste Medhjælper i saa mange Aar, gik hjem efter en langvarig Sygdom. Men, hvad enten det var lyse, glade Dage eller saadanne, da Skyggerne faldt stærkt, Guds Kærlighed svigtede aldrig, og i Tillid til den fortsattes Arbejdet, men ogsaa i Tillid til de mange gode Medhjælpere, som efterhaanden har taget Gerningen op her sammen med os. En Tak til hver enkelt iblandt dem for kærligt forstaaende Samarbejde.

Th. Lang.

Særlige Meddelelser.

Ifølge Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 24. Marts 1902 har Skolen faaet sin Dimissionsret til Alm. Forberedelseseksamen fornyet for 3 Aar. Skolen har siden den sidste, i 1899 udstedte Beretning gentagne Gange haft Besøg dels af Inspektionen for Realskolerne, Hr. Undervisningsinspektør Dr. phil. Rønning og Hr. mag. scient. Foldberg, dels af Sanginspektøren, Hr. Professor Nebelong, og af Gymnastikinspektøren, Hr. Oberstløjtnant Ramsing.

Som Begivenheder af særlig Interesse maa nævnes, at her paa Skolen i Dagene den 21.—24 Januar 1901 paa Foranstaltning af Hr. Undervisningsinspektør Dr. Rønning afholdtes et kort pædagogisk Kursus for Bestyrerinder og Lærerinder ved de jydskes Pigeskoler i Dansk, Historie og Sprog. 20 Deltagere var indbudne. I forskellige af Skolens Klasser undervistes der af Dr. Rønning og enkelte af Deltagerne, som derved fik Lejlighed til at give en Prøve paa deres Metode i det paagældende Fag, og om Eftermiddagen og Aftenen samledes man til fælles Diskussion paa Grundlag af det hørte og set. Mødet var i høj Grad til Glæde for os alle; et lignende har siden været afholdt paa Frk. Wintelers Skole i Odense, og samtlige danske Pigeskoler vil, efterhaanden som saadanne korte pædagogiske Kursus bliver almindelige, i høj Grad skyldes Dr. Rønning Tak for den Vekselvirkning i Arbejdet ved de forskellige Skoler, som herved iværksættes, og den Lejlighed, Lærerne derved faar til at udvide deres pædagogiske Synskreds.

Hvad der ogsaa vil taa Betydning for Skolens fremtidige Arbejde, er Vedtagelsen af *Realskoleloven af 2. Maj 1902*.

Med denne Lov vil det ske, som Pigeskolerne saa længe har kæmpet for. De Skoler, som dimitterer til Alm. Forberedelseseksamen, og som opfylder forskellige Betingelser, blandt hvilke særlig maa nævnes, at Skolen skal nyde aarligt Tilskud fra vedkommende Bykommune eller fra Sognekommune eller Amtskommune, vil fra nu af have lovhjemlet Ret til et aarligt Statstilskud, der fastsættes ved nærmere Regler. Ved Fordelingen af nævnte Statstilskud vil vor Skole forhaabentlig ogsaa komme med. Ifølge denne Lov vil de Lærerkrafter, der, ogsaa efter visse Betingelser, virker ved Skolen, faa Adgang til en Pensionskasse, der fra 1. Aug. d. Aar vil blive oprettet af Staten.

Enhver Lærer ved Skolen er siden Novbr. 1898 Medlem af den danske Pigeskoles Pensionskasse, af hvilken Skolen her siden nævnte Aar har været Medlem, og som hidtil har bestaaet alene ved private Tilskud, idet Skolen har indbetalt 2 pCt. af hver Lærers fulde Gage og Læreren selv det samme Beløb. Desuden har Kassen modtaget Gaver til en Reservefond, der samles til Støtte for ældre udtjente Lærerinder ved Pigeskolerne

To af Skolens Lærerinder, Frk. Vandborg og Frk. Lund, har i Skoleaaret 1902—1903 faaet Statens etaarige Kursus, Frk. Vandborg tillige Stipendium, henholdsvis i Matematik, Naturhistorie, Dansk og Fransk. Under deres Studieaar i København vil eksam. Lærerinde Frk. Ellen Josefsen vikariere for Frk. Vandborg og Frk. Ella Kloch, for Tiden Lærerinde ved Skive Realskole, for Frk. Lund.

De korte Kursus i Svensk, som vi allerede begyndte med i 1898, er siden fortsat hvert Aar til stor Glæde og Forfriskning for Skolens Elever. Sidste Sommer var det Frk. Hedvig Feuk, Lærerinde ved Frk. Rönstrøms Elementarläroverk för flickor i Lund, der underviste her paa Skolen, og samtidig besøgte vor Lærerinde, Frk. Ellen Snertinge, Frk. Rönstrøms Skole, begge underviste dels i Geografi, dels i deres Modersmaal, og begge udtaler sig med den største Glæde om deres Besøg i Broderlandet og om deres Forhold til Børnene. Morsomt er det, at »Nordisk Forening« er blevet opmærksom paa disse Lærerbytter indenfor Pigeskolen, vi har netop i disse Dage fra Bestyrelsen modtaget et Eksempplar af Svensk Vitterhet I og II som Gave til den flinkeste Elev i Svensk. Bogen vil ved Afslutningen af det forestaaende Kursus i September blive bortgivet efter Bestemmelsen.

Ogsaa Skolerejserne er fremdeles blevet fortsat og har været til stor Glæde og meget Udbytte for Eleverne. I Maj 1900 gik Turen til Ribe, Esbjerg og Fanø. I Marts 1901 til Lund efter Indbydelse fra Skoleforeningen »Ydun« ved Frk. Rönstrøms Skole. Begge Gange var der forud for Afrejsen gaaet grundige Forberedelser baade fra Elevernes og Lærerindernes Side. For de sidstes Vedkommende bestod Forberedelserne navnlig i at give fornøden Vejledning m. H. til Studiet af de Egenes Kort og Historie, vi skulde besøge. Saavel Ribes som Lunds gamle historiske Minder blev beskrevet for senere desto bedre at kunne iagttages. Skolen skylder Hr. Pastor Hansen i Ribe hjertelig Tak for den Redebonhed, hvormed han var vor Vejviser i det gamle historiske Ribe, og den Rönstrømske Skole en lige saa hjertelig Tak for den Gæstfrihed, hvormed vi blev modtaget i den gamle danske By. At denne Rejse maatte være særlig indholdsrig, siger sig selv. Dels det, at København skulde passeres, dels det, at de unge for første Gang var uden for vort eget Lands Grænser, var jo af den største Interesse, og hertil kom yderligere, at der var Fest i Lund, Yduns 25 Aars Stiftelsesfest, til hvilken vore unge, 20 i Tallet, var indbudne.

Da Toget fra Malmø rullede op for Lunds Perron, stod denne fuld af svenske unge Piger, og i et Øjeblik var Gæsterne fordelt hos de respektive Værtinder, der glade spadserede af hver med sin. Længe før Rejsen endelig gik for sig, havde her været Travilhed blandt de unge med at indstudere forskellige dramatiske Smaating og danske Sange, hvormed vore Elever skulde yde deres Bidrag til Festaftenens Underholdning. Det var en stor Fornøjelse at se de svenske og danske unge Piger skiftevis træde frem paa den lille improviserede Scene i Skolens Gymnastiksal for hver efter Evne at tolke deres Lands Digtere. At dømme efter det Bifald,

der belønnede disse smaa Præstationer, som i Virkeligheden var meget vellykkede, forstod Svenske og Danske hinanden udmærket fra første Færd, og manglede der noget i Forstaaelsen, indvandt det sikkert i de to følgende Dage, da vi var de Svenskes Gæster. Næste Formiddag, en Søndag, var alle i Kirke i den skønne Domkirke, og efter Gudstjenesten besaas Krypten. Derefter vandrede vi til Monumentet, der af Danske og Svenske i »Fællesskab« er rejst paa det Sted uden for Byen, hvor de i sin Tid udkæmpede det blodige Slag. Om Eftermiddagen besøgte Lunds interessante »kulturhistoriske Museum«, Universitetet m. m., og om Aftenen var der selskabeligt Sankvem i de forskellige Hjem. Næste Dag glædedes vi ved en Gymnastikopvisning i Frk. Rönströms Skole, ved smukke Folke-danse o. m. m., og Tirsdag Morgen gik Turen til Malmø. Mange af vore Værtinder fulgte os dertil og tilbragte Dagen i Selskab med os her. Da endelig Damperen stod ud efter i Sundet, og et »Leve Th. Langs Skole« med det velklingende svenske Hurra til Afsked lød ud til os fra Strandbredden, da følte nok enhver af os, at her var noget at sige Tak for, en Elskværdighed og en Gæstfrihed, som kun svenske Hjem forstaa at vise fremmede den, og for hvilken disse Linier kun kan sige en fattig Tak. Endnu har vi her paa Skolen og i Byen ikke haft Lejlighed til at gøre Gengæld, men vi har Løfte om et Genbesøg og glæder os til at byde vore svenske Værter velkommen til Silkeborg.

En vemodig Følelse melder sig, naar vi tænker paa hin Flok af glade unge Piger. En af dem, maaske den gladeste af dem alle, faar vi ikke mere at se her paa Jorden, Amalie Laurberg. Vi mindes hende alle med Kærlighed. I Sommeren 1901 tog hun en sinuk Præliminæreksamen her fra Skolen og rejste lykkelig og glad til sit Hjem, 3 Maaneder senere i Oktober besøgte hun os lige saa frisk og straalende med sin Forlovede; og saa pludselig i Februar d. A. fik vi Meddelelse om, at hun var bleven syg og skulde opereres, og næppe 14 Dage senere kom Dødsbudskabet. Alle vi, der kendte hende og elskede hende, vil stedse bevare Mindet om hendes lyse glade Skikkelse, som hun her færdedes iblandt os. — Ogsaa en af Børneskolens Elever, Elna Leth Jensen, er blevet kaldt bort i det sidste Skoleaar. Svag var hun i mange Aar, og hyppigt maatte hun forsømme Skolen længe ad Gangen, saa kom det alvorlige Budskab til os fra Hjemmet, at nu var det Døden, og hun befriedes mildt fra svære Lidelser, ogsaa denne lille Elev vil Skolen mindes med Kærlighed.

Den almindelige Forberedelseksamen afholdtes ved Skolen i 1899, 1900 og 1901 i Dagene fra den 10. Juni—12. Juli.

I 1899 indstilledes følgende Elever:

1. *Olga Commichau*, Datter af Fabrikant C., Silkeborg.
2. *Marie Høeg*, Datter af Købmand H., Silkeborg.
3. *Helga Ræder*, Datter af Godsejer, Jægermester R., Palstrup.
4. *Adelgunde v. Scholten*, Datter af afd. Godsejer S., Rodvigsballe.
5. *Gudrun Trolle*, Datter af kgl. Jagtkaptajn T., Siam.
6. *Johanne Winter*, Datter af Dyr læge W., Silkeborg.

De bestod alle Prøven, *Olga Commichau*, *Helga Ræder* og *Adelgunde v. Scholten* med Udmærkelse.

Almindelig Forberedelseksamen 1899.

	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Skriftlig og mundtlig Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Regning	Aritmetik	Geometri	Naturhist.	Naturalære	Orden	Points
OlgaCommichau	ug.÷	ug	ug.÷	ug.÷	mg+	ug.÷	ug.÷	ug.÷	ug.÷	ug.÷	ug	mg+	ug.÷	123
Marie Høeg . . .	mg	mg+	ug.÷	mg	—	mg+	mg	ug	mg	mg+	ug	mg+	ug.÷	110 ² / ₃
Helga Ræder . .	mg+	ug	ug	ug	mg.÷	ug.÷	ug.÷	ug	ug	ug.÷	ug.÷	ug.÷	ug.÷	123
Adelgunde v. Scholten . . .	mg+	ug	ug	ug.÷	ug.÷	ug	ug	ug	mg+	ug.÷	ug	ug	mg+	124 ¹ / ₃
Gudrun Trolle	mg+	ug	ug.÷	ug.÷	ug.÷	ug+	mg	ug+	ug	mg.÷	ug.÷	mg	ug.÷	113 ¹ / ₃
Johanne Winter	mg.÷	mg+	mg+	mg.÷	—	mg.÷	ug.÷	mg	mg.÷	mg	mg	mg	ug.÷	104 ¹ / ₃

Som Censorer, beskikkede af Ministeriet, fungerede i 1899:

Hr. Cand mag. *Mortensen*, København, i Dansk og Tysk.

Skolebestyrerinde Frk. *Winteler*, Odense, i Engelsk.

Hr. Docent, Dr. *Crone*, København, i Matematik og Naturalære.

Hr. Overlærer *Hoffmeyer*, Aarhus, i Naturhistorie.

Som indbudne Censorer:

Hr. Overlæge *Klee* i Fransk.

Skolebestyrerinde Frk. *Winteler* i Geografi.

Hr. Bogtrykker *Johansen* i Historie.

I 1900 indstilledes følgende Elever:

1. *Nielsine Bang*, Datter af Gaardejer B., Gullev.
2. *Paula Commichau*, Datter af Fabrikant C., Silkeborg.
3. *Ella Kloch*, Datter af Købmand K., Skive.
4. *Therese Schack*, Datter af Sognepræst S., København.
5. *Astrid Thaarup*, Datter af Proprietær T., Lindknud.

De bestod alle Prøven; *Therese Schack* og *Astrid Thaarup* med Udmærkelse.

Almindelig Forberedelseksamen 1900.

	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Skriftlig og mundtlig Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Regning	Aritmetik	Geometri	Naturhist.	Naturlære	Orden	Points
Nielsine Bang	ug.÷	ug.÷	mg+	mg+	mg	mg.÷	ug.÷	ug	ug.÷	ug.÷	mg.÷	ug	ug.÷	119
Paula Commichau	ug.÷	mg	mg.÷	mg	g+	mg	mg.÷	g	g	mg	mg+	mg	mg	106 ¹ / ₃
Ella Kloch	ug.÷	ug.÷	ug.÷	ug.÷	mg+	ug.÷	mg.÷	mg.÷	mg.÷	mg+	mg.÷	mg+	mg+	116
Therese Schack	ug.÷	ug.÷	ug.÷	ug	mg+	ug	ug.÷	ug	ug.÷	mg.÷	ug.÷	ug.÷	mg+	121 ² / ₃
Astrid Thaarup	ug.÷	ug	ug.÷	ug.÷	ug.÷	ug	ug.÷	ug	ug.÷	ug.÷	ug	ug	ug.÷	124 ² / ₃

Som Censorer, beskikkede af Ministeriet, fungerede:

Inspektrice, Frk. *Ploug*, Randers, i Dansk og Geografi.

Hr. Overlærer *Arnstrup*, Aarhus, i Engelsk.

Hr. Cand. mag. *Balslev*, København, i Naturhistorie.

Skolebestyrerinde, Frk. *Krag*, Fredericia, i Fransk.

Skolebestyrerinde, Frk. *Branner*, Slagelse, i Matematik.

Som indbudne Censorer:

Hr. Seminarieforstander *Vinther* i Historie.

Hr. Seminarielærer *Hansen* i Naturlære.

Skolebestyrerinde, Frk. *Winteler*, Odense, i Tysk.

I 1901 indstilledes følgende Elever:

1. *Gertrud Andersen*, Datter af Skovfoged A., Kirkeværløse.
2. *Karen Hansen*, Datter af afd. Læge H., København.
3. *Emma Jakobsen*, Datter af afd. Handelsrejsende J., Silkeborg.
4. *Ida Kall*, Datter af Konsul K., Frederikshavn.
5. *Amalie Laurberg*, Datter af Provst L., Laastrup.

6. *Bolette Petersen*, Datter af Købmand P., Silkeborg.
 7. *Dagmar Petersen*, Datter af afd. Hotelejer P., Odense.
 De bestod alle Prøven; *Gertrud Andersen* med Udmærkelse.

Almindelig Forberedelseseksamen i 1901

	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Skriftlig og mundtlig Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Regning	Aritmetik	Geometri	Naturhist.	Naturlære	Orden	Points
Gertrud Andersen	ug ÷	ug ÷	mg	ug ÷	»	ug	ug ÷	ug	ug	ug	ug ÷	ug ÷	mg +	114 ² / ₃
Karen Hansen	mg +	mg +	mg	mg +	g +	mg ÷	mg	mg ÷	g ÷	g ÷	mg +	mg	mg +	105
Emma Jakobsen	ug ÷	ug ÷	mg +	mg +	mg +	mg +	ug ÷	mg ÷	g ÷	mg	mg	mg	mg +	118
Ide Kall	mg +	ug ÷	mg	mg	mg ÷	ug ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g ÷	mg +	mg ÷	mg +	108 ² / ₃
AmalieLaurberg	mg +	mg +	g +	mg +	ug ÷	ug	ug	ug	mg	g ÷	ug	mg +	mg +	115
Bolette Petersen	mg	mg	mg	mg +	»	ug	mg +	g +	g +	g ÷	mg	g	mg	98 ² / ₃
DagmarPetersen	mg	mg	g +	mg	»	ug ÷	ug ÷	g	g +	mg ÷	mg	mg	mg	100 ¹ / ₃

Som Censorer, beskikkede af Ministeriet, fungerede i 1901 :
 Hr. Undervisningsinspektør, Dr. phil. *Rønning*, i Engelsk og Historie.
 Lærerinde, Frk. *Bardram*, Odense, i Dansk.
 Hr. Overlærer *K. Schmidt*, Odense, i Matematik og Naturlære.
 Hr. Adjunkt *Stegmann*, Aarhus, i Tysk.

Som indbudne Censorer :
 Hr. Overlæge *Klee*, i Fransk.
 Hr. Skovrider *Briindum*, i Naturhistorie.
 Hr. Bogtrykker *Johansen*, i Geografi.

NB. Til at bestaa Eksamen kræves ifølge kgl. Anordning af 1. Marts 1895 med to fremmede Sprog 65 Points, med 3 Sprog 69¹/₃ Points, til at bestaa med Udmærkelse 112²/₃ Points eller 120 Points. Karaktererne i Modersmaalet maa tilsammen udgøre mindst 17¹/₃ Points.

De Elever, der ønsker at indstilles til alm. Forberedelseseksamen, maa ifølge samme kgl. Anordning i 3 Aar have deltaget i Skolens fuldstændige Undervisning, altsaa have gennemgaaet 6., 7. og 8. Klasse. Dog kan en Elev flyttes fra en eksamensberettiget Skole over i en anden i de to sidste Skoleaar, hun maa da præstere Bevis fra den Skole, hun forlader, for sin Modenhed til Oprykning i næstøverste Klasse, og kan da, hvis hun staar paa samme Standpunkt som Ele-

verne i den Skole, hvor hun søger Optagelse, dimitteres sammen med disse. Endelig kan en Skole optage en Elev i næstøverste Klasse og ansøge om Tilladelse til at dimittere vedkommende efter 2 Aars Forløb. For at optages i 6. Klasse kræves 1: at Eleven er fyldt 14 Aar, 2: at hun har gennemgaaet og lært det Pensum, som læses i Skolens 5. Klasse. For at optages i 7. Klasse kræves 1: at Eleven er fyldt 15 Aar, 2: at hun er fuldstændig hjemme i 6. Klasses Pensa og 3: at hun kan bestaa en Optagelsesprøve i nævnte Pensa.

Skolens forskellige Samlinger

er i de forløbne tre Aar blevet betydeligt udvidede, dels ved Køb, dels ved mange kærkomne Gaver, blandt hvilke vi med Tak nævner:

En Kolibri, en Hugorm og en Krokodille. *Guðrun Dreyer.*

En Høg, en Vandhøne, en Vibe, et Firben og en Sommerfuglelarve. *Betty og Helge Tortzen.*

En Kanariefugl. *Lilly og Rigmor Christensen.*

En Skildpaddeskal. *Irma Jensen.*

En Vagtelkonge. *Ernst Krüger.*

En Spurvehøg. *Agnete Dreyer.*

En Gulspurv. *Elna Lund.*

To Kolibrier, en Fluesnapper og en Naalefisk. *Anne Margrethe Grabow.*

En Svale, en Skalle, en Aborre og en Guldfisk. *Alma Jensen.*

En Samling Fugleæg og et Hvepsebo. *Fanny og Karen Margrethe Nielsen.*

En Vibe. Frk. *A. Stenstrup.*

En Korsnæb, en Kirsebærfugl, en Kvækerfinke, en Grøn-irisk, en Rødkælk, en Fuglekonge, en Halemejse, en Havesanger, en Gærdesanger, en Stillids og en Vandstær. Hr. Tandlæge *Jørgensen.*

Skolens Lærere og Lærerinder er:

- Frk. *M. Aaboe*: Haandarbejde og Skrivning. Ved Skolen siden 1886.
- Frk. *A. Blume*: Religion, Historie, Dansk og Regning. Ved Skolen siden 1897.
- Frk. *N. Buhl*: Sang. Ved Skolen siden 1900.
- Hr. Pastor *H. Christensen*: Religion, Historie og Dansk. Ved Skolen siden 1902.
- Frk. *E. Hammer*: Husholdningslære. Ved Skolen siden 1900.
- Hr. cand. theol. *Herskind*: Matematik, Fysik og Regning. Ved Skolen siden 1897.
- Frk. *A. Høltzermann*: Dansk og Engelsk. Ved Skolen siden 1882.
- Hr. *Jochumsen*: Sløjd. Ved Skolen siden 1900.
- Hr. Forstkandidat *Lassen*: Naturhistorie og Geografi. Ved Skolen siden 1888.
- Frk. *Th. Lang*: Religion og Historie.
- Frk. *K. Lund*: Fransk, Dansk og Historie. Ved Skolen siden 1900.
- Frk. *G. Pagh*: Legemsøvelser og Tegning. Ved Skolen siden 1899.
- Frk. *Vandborg-Sørensen*: Matematik, Regning og Naturhistorie. Ved Skolen siden 1900.
- Frk. *E. Snertinge*: Tysk, Geografi og Dansk. Ved Skolen siden 1895.

Hr. Provst *Petersen*, Them, har i Vinterhalvaaret holdt en Række Bibellæsninger med Skolens øverste Klasser.

Hr. Dr. med. *J. Petersen* har fungeret som Skolelæge siden 1900.

Skolens Læseplan.

I.

Barneskolen.

Hver Elev medbringer: Penalæske med Grifler, Blygnt osv., Strikkepose, Syæske og Sypose, Tavlesvamp i Pose, Tavle med Linier, et Par Gymnastiksko og i de højere Klasser en Gymnastikdragt med tilhørende Pose. Enhver Genstand, Barnet medbringer paa Skolen, maa være mærket med dets fulde Navn.

NB. Ved Indmeldelsen i en hvilken som helst Klasse i Skolen medbringes Daabs- og Vaccinationsattest.

I. Klasse.

Bibelhistorie. Den gamle Pagts Historie til Moses samt Jesu Barndom fremstillet gennem mundtlig Fortælling. Nogle Smaasange og Salmer læses og synges.

Dansk. A: *Ingeborg Nielsens ABC* eller *Krohns ABC* og *Læsebog*. Daglige Stave-, Læse- og Skriveøvelser. B: *Strøms Læsebog I* eller *Julius Heins Læsebog* benyttes til Op-læsning og Samtale om det læste. Flere Digte læres udenad. Diktat, Genfortælling eller smaa frie Stile paa Skolen.

Anskuelsesøvelser. A og B: Samtale med Børnene om forskellige af vore hjemlige Dyreformer, desuden om det, der møder dem i det daglige Liv. Huset med nærmeste Om-givelser, Haven, Marken, Skoven, deres Udseende ved de for-skellige Aarstider o. s. v. Begreberne Land, Landsby, By, Fædre-land, Verden forklares for Børnene, der i dette Skoleaar skal lære Grundbegreberne af Geografien. I Vintermaanedene, naar Sne og Is giver Anledning dertil, omtales: Sneskred, Laviner. Om Foraaret ved Tøbrud gennemgaas Vande, Kilde, Bæk, Aa, Flod, Hav (Indskæring), Kær, Sø.

Regning. A: Tallæsning, Talskrivning, Addition og Sub-traktion med benævnte Tal under 100 indøves gennem lette Hoved- og Tavleregningsopgaver. B: De fire Regningsarter indøves gennem Hoved- og Tavleregningsopgaver. Tallæsning. *Joachim Larsens* Regnebog I.

Geografi. B: Danmark med Bilande. Ingen Bog. *Dahlbergs* større Skoleatlas.

Historie. B: Sagntiden og de vigtigste Begivenheder i Fædrelandets Historie til Valdemarernes Tid. Ingen Bog.

Bøger: A. *Ingeborg Nielsens* ny ABC efter Læseskrivemetoden eller *Krohns* ABC og Læsebog. B. *Strøms* danske Læsebog Nr. 1 eller *Julie Heins* Læsebog II. *Joachim Larsens* Regnebog I. B. Salmebogen. *Dahlbergs* Skoleatlas. Den danske Skoles Sangbog. *Ernsts* Træffeøvelser, en- og tostemmige.

II. Klasse.

Religion. Hovedbegivenhederne i den gamle Pagts Historie fra Moses til Rigets Deling. Den ny Pagt: Herrens Liv fra Daaben til Palmesøndag. Nogle Salmer og bibelske Sange.

Dansk. *Julie Heins* Læsebøger benyttes til Oplæsning og Samtale om det læste. De vigtigste Ordklasser indøves i korte Træk. 1 ugentlig Hjemmestil foruden Diktat og frie Stile paa Skolen. Nogle Digte læres udenad.

Historie. Fra Valdemarernes Tid til Kristian den 7de. Forrige Klasses Pensum repeteret. *Ottosen* Børnenes Fædrelandshistorie.

Geografi. Europa. Ingen Bog.

Naturvidenskab. Typiske Dyreformer fra hele Dyreriget gennemgaaes ved Hjælp af Anskuelsesbilleder og Naturgenstande. Dyrenes Liv og Opholdssteder gøres til Hovedgenstand for Samtalerne.

Skoven og dens Beboere, Spiring og Vækst gennemgaaes, desuden Stængel, Rod, Blad og Blomst. En Forsøgskasse med Jord, Bønner, Ærter og Korn danner Grundlag for Samtalerne, og Børnene fører Dagbog over disse Planterers Vækst.

Regning. Stadig Repetition af de fire Regningsarter. Regning med Maal og Vægt indøves. 1 Hjemmeregning ugentlig. *Joachim Larsens* Regnebog II.

Fransk. A. *Herding*: Petit à Petit.

Bøger. *Chr. Møllers* Bibelhistorie. Salmebog. *Julie Heins* Læsebog. *Ottosen*: Børnenes Fædrelandshistorie. *Dahlbergs* Skoleatlas. *Joachim Larsens* Lærebog i Regning II. *Balslev* Dyrenes Naturhistorie. Sangbøger som i 1. Klasse. Danske Vers af *J. H. Bonfils* og *Hansen-Tybjerg*.

III. Klasse.

Religion. Hovedbegivenhederne i den gamle Pagts Historie fra Rigets Deling ud. Den ny Pagt fra Palmesøndag ud. Luthers Katekismus. De 10 Bud. Den første Trosartikel. Nogle Salmer og Sange.

Dansk. *Julie Heins* Læsebøger benyttes til Oplæsning og Analyse. Formlæren og det vigtigste af Sætningslæren indøves. 1 Diktatstil og en Hjemmestil om Ugen.

Historie. Fra Kristian den 7de ud. Det foregaaende repeteres i Hovedtrækkene. I Verdenshistorie: Oldtiden.

Geografi. De fremmede Verdensdele. Det tidligere gennemgaaede repeteres i Hovedtrækkene, særlig Landene omkring Middelhavet.

Naturkundskab. Vore ferske Vande og deres Beboere. I Tilslutning hertil de mest kendte Blomsterplanter, der vokser i Vandet og ved Bredder af Moser og Søer. *Balslevs* Bog som Grundlag. Børnene faar Lov til at tegne de Dyr, de læser om, efter Bogen. (Se »Frem« — *Feddersen*: »Vore ferske Vande«).

Regning. Regning med benævnte Tal fortsættes. Mange Hovedregningsopgaver, Begyndelsesgrundene i Brøk. Opløsning i Primfaktorer. Fælles Maal og Mangefold.

Engelsk. New Standard Story Books I. Samtale om det læste, nogle Digte og Sange læres og syges.

Fransk. *A. Herding*: Petit à Petit.

Bøger: Det ny Testamente. *Luthers* Katekismus. *Julie Heins* Læsebog *Balslevs* Lærebog i Zoologien. *Ottosens* Børnenes Fædrelandshistorie og Verdenshistorie. *Dahlbergs* Geografi II. New Standard Story Books Part I. *A. Herdings* Petit à Petit. *N. N. Meyers* Regnebog II. *Ernsts* En- og tostemmige Træffeøvelser og to- og trestemmige Sange. Den danske Skoles Sangbog.

IV. Klasse.

For at optages i denne Klasse maa Børnene være fyldt 12 Aar. IV, V, VI, VII og VIII Klasse er etaarige.

Religion. Udvalgte Stykker af den hellige Skrift læses i Tilknytning til Samtaler paa Grundlag af 2den Trosartikel og Fadervor.

Dansk. *P. B. Fenger*: Danske Læsestykker I benyttes til Oplæsning og Analyse. Ligeledes læres et Udvalg Digte. Sagafortællinger og Folkevisedigtningen gennemgaaes. Tilsvarende Litteraturprøver læses. Grammatikken indøves gennem Analyse. 1 Stil ugentlig.

Historie. *Ottosen*: Børnenes Verdenshistorie, Middelalderen, den tilsvarende Periode af Nordens Historie med *Blochs* Historie som Ledetraad. Historiske Digte ved *K. Lønborg* og *H. Skram*.

Geografi. Nordens Geografi udførligt. Korttegning. Matematisk Geografi. Jordens Form og Bevægelse. Inddeling i Længde og Bredde. Klokkeslet.

Naturkundskab. Pattedyr og Fugle, navnlig danske Fugle. (»Frem« 98 — *Winge*). 15 Blomsterplanter efter *V. A. Poulsen*. Børnene samler Herbarium.

Regning. Indøvelse af Brøkregning og Decimalbrøk. Fortsat Hovedregning og skriftlig Regning med benævnte Tal Opgaver hjemme en Gang ugentlig.

Engelsk. New Standard Story Books eller Chamber's expressive readers. En ugentlig Stil.

Tysk. *Ipsens* og *Boviens* Læsebog for de lavere Klasser. Taleøvelser efter Billedgloserne. Det vigtigste af Formlæren efter *Kapers* Grammatik støttet af hans Stiløvelser.

Fransk. *Otto Jespersens* Begynderbog.

Bøger: Bibelen. *J. Martensen* og *Paullis* større Bibelhistorie. Salmebogen. *Luthers* Katekismus. *P. B. Fengers* Danske Læsestykker I. *Blochs* Historie, I Del. *Ottosens* Børnenes Verdenshistorie. *Dahlbergs* Geografi II. *Dahlbergs* større Skoleatlas. *Balslevs* Dyrenes Naturhistorie. *Meyers* Regnebog II. *Otto Jespersen*: Fransk Begynderbog. Chamber's expressive readers eller New Standard Story Books. *Goldschmidts* Billedatlas. *Ipsen* og *Boviens* Læsebog for de lavere Klasser. Sangbøger som i III Klasse.

II.

Realklasserne.

V. Klasse (1. Realklasse).

Religion. Udvalgte Stykker af den hellige Skrift læses i Tilknytning til Samtaler om 3dje Trosartikel og Sakramenterne.

Dansk. *P. B. Fenger*: Danske Læsestykker, I til Oplæsning og Analyse. Det 18de Aarhundredes Litteraturhistorie med Forfatterlæsning. Grammatikken indøves gennem Analyse i ugentlig Hjemmestil.

Engelsk. The Royal Crown Readers 4th book. Genfortælling af det læste. Lette frie Stile.

Tysk. *Ipsen og Bovien*: Læsebog for de lavere Klasser, med dertil hørende Samtaler. Lette Stile. *Kapers* Formlære med enkelte Udeladelser, samt *Kapers* Stiløvelser.

Fransk. Fransk for Mellemlasserne af *C. Michelsen*: forfra til Side 46. Samtaleøvelser. Lette Stile. Verberne efter *Jungs* Grammatik.

Historie. *Otosen*: Børnenes Verdenshistorie. Den nyere Tid. Den tilsvarende Periode af Nordens Historie, udførligt med *Blochs* Lærebog som Grundlag. Historiske Digte efter *K. Lønborg* og *H. Skram*.

Geografi. Spanien, Nederlandene, England og Frankrig samt deres Kolonier. Korttegning. Matematisk Geografi: Aarstiderne, Dagens Længde, Zonerne, Planeternes Afstand og Størrelse. Maanen.

Naturhistorie. Krybdyr, Padder, Fisk, Insekter samt samlende Udsigt over hele Dyreriget.

Botanik. *V. A. Poulsen*: »De øvrige Blomsterplanter«. Bogen repeteres.

Naturlære. Varmelæren. Flydende og luftformige Legemers Ligevægt.

Regning. Brøks Forkortning, uægte Brøks og blandede Tals Forvandling, Brøkens Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division.

Matematik. Efter *Foldbergs* Aritmetik for Begyndere, Addition, Subtraktion og Multiplikation (herunder Potens) saavel med Tal som med Bogstaver. *Foldbergs* Geometri I til »Særegne Linier«.

Bøger: Bibelen. *J. Martensen* og *Paullis* større Bibelhistorie. Salmebogen. *Balslevs* Katekismus. *P. B. Fengers* Danske Læsestykker I. *Joh. Otosen*: Børnenes Verdenshistorie. *V. A. Blochs* Historie. *Balslev* Dyrenes Naturhistorie. *Dahlbergs* Geografi II. *Dahlbergs* Atlas. *N. N. Meyer*: Regnebog II. *Foldbergs* Geometri og Aritmetik I. *Kirstine Meyers* Naturlære. The Royal Crown Readers IV. *P. L. Ipsen* og *F. Bovien*: Tysk Læsebog for

de lavere Klasser. *Kapers* Grammatik og Stiløvelser. Fransk for Mellemlklasserne af *C. Michelsen*. *Jungs* franske Grammatik. Sangbøger som i IV.

VI. Klasse (2. Realklasse).

Religion. Udvalgte Stykker af den hellige Skrift.

Dansk. Fortsat Øvelse i Oplæsning og Analyse. *Borchsenius* og *Winckel Horns* Danske Læsebog. Det 19. Aarhundredes Litteraturhistorie med Forfatterlæsning. 1 Stil ugentlig.

Engelsk. *Brekkes* Engelsk Læsebog for Mellemlklasserne.

Tysk. Tysk Læsebog for Mellemlklasserne af *Ipsen* og *Bovien*, Bogens første Trediedel. Samtaleøvelser, fortsatte Stile *Kapers* Formlære.

Fransk. Fransk for Mellemlkl. af *C. Michelsen*, Bogen ud. *Abrahams* og *Arlauds* Noveller I. *Jungs* Grammatik. Formlæren.

Historie. Det 18. og 19. Aarhundredes Færdrelandshistorie med *V. A. Blochs* Lærebog som Grundlag. Verdenshistorien fra 1789 efter *Joh. Ottosen*: Børnenes Verdenshistorie.

Geografi. Hele Europa. Korttegning. Jordens Sammensætning, Bygning, Nutidsdannelser, Havet.

Naturkundskab. Menneskelegemets Bygning og Livsvirk-somhed samt Hovedtrækkene af Sundhedslæren. En Samling typiske Planter.

Naturlære. Elektricitet og Magnetisme.

Regning. Repetition af det i forrige Klasse lærte. Lettere Opgaver i Decimalbrøk, Delingsregning og Procentregning.

Matematik. I Aritmetik læses fra Division til Sætningen om Maal og Fold samt Ligninger af 1. Grad. I Geometri indtil Ind- og -omskrevne Polygoner.

Bøger: Salmebog. *Borchsenius* og *Winckel Horns* Danske Læsebog. *F. Rønnings* Litteraturhistorie. *V. A. Blochs* Lærebog i Historie. *Dahlbergs* Geografi I. *Dahlbergs* Atlas. *Topsøe* og *Fenger*: Det menneskelige Legeme. *Michelsen*: Fransk for Mellemlklasserne. *Abrahams* og *Arlaud*: Franske Noveller. *Jungs* Grammatik. *Brekkes* Engelske Læsebog for Mellemlklasserne. *Ipsen* og *Bovien*: Tysk Læsebog for Mellemlklasserne. *Kapers* Grammatik og Stiløvelser. *K. Meyer*: Lille Naturlære. *E. Warming*: Plantelivet. Matematik og Regning samme Bøger som i V. Klasse, ligeledes Sangbøger.

VII. Klasse. (3. Realklasse).

Religion. En Time ugentlig Bibellæsning eller bibelske Foredrag.

Dansk. Litteraturens Historie i Hovedtræk til Oehlen-schläger gennemgaas ved Foredrag og Litteraturprøver. Oplæsning og Analyse efter *Borchsenius* og *Winkel Horns* Læsebog. *Mikkelsens* Sproglære for Realskoler og højere Pigeskoler benyttes som Grundlag for Grammatikken. En ugentlig Stil.

Engelsk. Skiftevis *Hansen* og *Magnussens* Læsebog II, *C. Kalisch*: Noveller og Skitser, 1. Hefte, *Brekkes* Læsebog for Mellemlklasserne. *Boysen*: Engelske Digte. Burnett Little Lord Fauntleroy eller forskellige andre Bøger til Ekstemporallæsning. *P. Jespersen*: Kortfattet Grammatik. 1 ugentlig Version.

Tysk. Tysk Læsebog for Mellemlklasserne af *Ipsen* og *Bovien*, fortsat. *Kaper*: 5 Noveller af forskellige Forfattere benyttes til Ekstemporallæsning. 1 Stil ugentlig. Formlæren stadig repeteret gennem Analyse. Det vigtigste af Syntaksen.

Fransk. *Abrahams* og *Arlaud* franske Noveller I og II. Ekstemporallæsning: *Henry Gréville*: Le voeu de Nadia eller *Judith Gautier*: Mémoire d'un éléphant blanc. Hele Formlæren.

Historie. *V. A. Bloch*: Nordens Historie repeteret til 1660. Verdenshistorie forfra til England under Tudorerne.

Geografi. *Dahlbergs* Lærebog: Europa.

Naturhistorie. Mennesket, Pattedyr, Fugle og Krybdyr. Plantens Form, Plantebestemmelser, de enkimbladede Planter.

Naturlære. Varmelæren, Elektricitet og Magnetisme samt luftformige Legemers Ligevægt efter *Ellingers* Fysik.

Matematik. Repetition af det lærte. Rod, brudne Eksponenter, 2den Grads Ligninger. — I Geometri læres til Kordeberegning med Forbigaaelse af den egentlige Lignedannethedsteori.

Bøger: Bibelen. Salmebog. *Borchsenius* og *Winkel Horns* Læsebog. *F. Rønnings* Litteraturhistorie. *Mikkelsens* Sproglære for Realskoler. *Blochs* Historie. *Dahlbergs* Geografi. *J. C. Lassens* Zoologi. *Hansen* og *Magnussens* Engelske Versioner. *Butt*: Miss Molby. *O. Jespersen*: Kortfattet eng. Grammatik. *Boysens* Digte. *Brekkes* Læsebog for Mellemlklasserne. *Ipsen* og *Boviens* Læsebog for Mellemlklasserne. *Kapers* Noveller I og II. *Jungs* franske Grammatik. *Jul*.

Petersens Aritmetik I og II. Geometri og Opgavesamling. *Lomholdts* Eksamensopgavesamling. *Ellingers* Fysik. *E. Warming*: Plantelivet. *Knud Kristensens* Regnebog for Realskolens øverste Klasse. *E. Warmings* Plantelivet. En Logaritmetabel. Sangbøger som i 6. Klasse.

VIII. Klasse (4. Realklasse).

Religion som i VII.

Dansk. Den nyere Tids Litteraturhistorie gennemgaaet, fortsat Forfatterlæsning. Af de i Aarenes Løb gennemgaaede Litteraturprøver opgives ifølge Eksamensplanen: To af *Holbergs* Komedier. *Ewald*: Fiskerne. *Wessel*: Kærlighed uden Strømper. *Baggesen*: Kallundborgs Krønike o. s. v. Stadige Øvelser i Oplæsning og Analyse, en Stil hver 14. Dag.

Engelsk. *Dickens*: A Christmas Carol. Skiftevis *Hansen* og *Magnussens* Læsebog II, *Kalisch*: Noveller og Skitser, I. eller *Brekkes* Læsebog repeteret. *Boyesens* engelske Digte. *O. Jespersens* Grammatik. Ekstemporallæsning, 1 Version hver 14. Dag.

Tysk. *Ipsen* og *Bovien*: Læsebog for Mellemlklasserne ud. Ekstemporallæsning af forskellige Forfattere. *Kapers* tyske Grammatik.

Fransk. *Abrahams* og *Arlands* franske Noveller III. *Jungs* franske Grammatik. Formlæren og det vigtigste af Syntaksen.

Historie. *V. A. Bloch*: Nordens Historie fra 1660 ud. Verdenshistorien fra Tudorerne i England ud. Forrige Aars Pensum repeteres.

Geografi. De fremmede Verdensdele. Forrige Aars Pensum repeteres.

Naturhistorie. Zoologi: Leddyr, Orme, Bløddyr, Straaledyr. Det hele Pensum repeteres.

Botanik: Planternes Sammensætning og Liv. De tokimbladede Planter. Det hele Pensum repeteres.

Naturhistorie. Faste og flydende Legemers Ligevægt og Bevægelse. Det hele Pensum repeteres.

Regning. Handelsregning, Fladers og Legemers Beregning.

Matematik. Rækker, Logaritmer og Renteregning samt Sætningerne om Maal og Fold. — Kordeberegning, Arealberegning og Læren om Lighedannedhed. — Det hele Pensum repeteres.

Bøger: Som i 3. Realklasse.

Sangundervisningen ledes af Frøken *N. Buhl* efter Ministeriets Regulativ.

Haandarbejde og Skrivning ledes af Frk. *M. Aaboe*. Haandarbejdet følger fremdeles den schallenfeldske Metode. Gymnastikken efter den danske Skolegymnastiks System ledes af Frk. *Pagh*.

Oversigt over Timefordelingen.

	Underklasser					Realklasser			
	1. Kl. A.	1. Kl. B.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.	5. Kl.	6. Kl.	7. Kl.	8. Kl.
Religion	1	1	2	2	2	2	1	1	1
Dansk	6	6	5	4	4	3	4	4	4
Historie	»	1 ^{1/2}	2	3	3	3	2	3	3
Geografi	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2	2	2	2	2	2	2
Naturkundskab	3	1 ^{1/2}	2	2	2	3	2	4	4
Regning	»	3	3	3	3	3	3	3	2
Matematik	»	»	»	»	»	3	3	5	5
Skrivning	»	1	2	2	2	1	1	»	»
Tegning	»	»	1	1	1	1	1	»	»
Tysk	»	»	»	»	2	2	2	2	2
Fransk	»	»	2	2	2	2	2	3	3
Engelsk	»	»	»	2	2	2	2	3	4
Haandarbejde*)	4	4	4	3	3	3	2	»	»
Sang	»	1	1	1	1	1	1	1	1
Legemsøvelser	2 ^{1/2}	2 ^{1/2}	4	4	4	4	3	4	4
Skolekøkken	»	»	»	»	»	»	5	»	»
	18	23	30	31	33	35	36	35	35

*) I Haandarbejdstimerne har Drengene Sløjd efter Axel Mikkelsens System.

Almindelige Bestemmelser for Eleverne i Skolen.

Enhver Elev maa ved Indtrædelsen i Skolen medbringe Daabs- og Vaccinationsattest.

Udebliver en Elev fra Skolen paa Grund af Sygdom eller andet lovligt Forfald, bedes dette straks skriftlig meldt til Forstanderinden.

Den Elev, der paa Grund af Sygdomstilfælde eller Forkølelse ønskes fritaget for Gymnastik for kortere Tid, maa medbringe skriftlig Begæring herom fra Hjemmet. Motiveret Lægeattest maa ifølge Ministeriets Cirku-

lære af 24. Oktober 1893 medbringes, hvis Eleven i længere Tid ønskes fritaget for Gymnastik.

Naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn, udbryder en epidemisk Sygdom, maa Skolen forlange straks at faa Meddelelse herom. Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis eller anden farligere Sygdom, kan der ikke tilstedes Elever fra de Hjem, hvor der findes Patienter med disse Sygdomme, Adgang til Skolen, før al Fare for Smitte er forbi.

Naar ikke Sygdom eller anden paatrængende Grund gør Forsømmelser nødvendig, kan Skolen som Regel ikke give Tilladelse til, at en Elev udebliver fra Undervisningen; det kan ikke noksom fremhæves, hvor megen Skade Børnene har af at forsømme, ikke alene, fordi de derved faar Huller i deres Undervisning, som vanskeligt kan udfyldes, men ogsaa fordi den Vane løseligt at passe sit Skolearbejde avler Vanen til til at sløse med alt Arbejde. Skolen maa derfor indtrængende paakalde Forældrenes Hjælp i dette Tilfælde og paa det indstændigste fraraade at lade Børnene forsømme af saa uvigtige Grunde som en Fødselsdag, Kjøleprøvning o. l.

Børnenes Skolesager maa være tydeligt mærkede med Navn, dog bør der ikke skrives Navn i de nye Bøger, før de er forevist paa Skolen.

Skolepengene, som medbringes inden den 5. i Maaneden, bedes overbragte i en lukket Konvolut med Barnets Navn paa.

De Elever, som bor paa Skolen, medbringer selv: Seng, Sengeklæder, Lagen, Haandklæder og en Kommode; hvert Stykke Tøj, der medbringes, maa være tydeligt mærket med et holdbart Navn.

Det ny Skoleaar begynder for Børneskolens Vedkommende efter *Pinseferien; der optages nødig Elever paa anden Tid end ved Skoleaarets Begyndelse og efter Sommerferien.* I Præliminærklasserne optages kun ny Elever efter Sommerferien. De ny Kursus begynder den 26de August Kl. 4 Efterm. For øvrigt henvises til nedenstaaende.

Ordensregler.

1. Eleverne maa indfinde sig i Skolen mindst 5 Minutter før Skoletidens Begyndelse. Tidligere end et Kvarter før maa ingen møde. Enhver Elev maa medbringe, hvad hun i Dagens Løb har Brug for ved Undervisningen.
2. Ved Lærerindens eller Lærerens Indtrædelse og Bortgang maa Eleven rejse sig i al Stilhed.
Ingen maa forlade sin Plads, før Lærerinden eller Læreren har forladt Klassen, og Klasselærerinden er kommen ind.
3. Inden Timens Begyndelse maa enhver uvedkommende Ting fjernes fra Bordene. Ingen Bog maa være opslaaet.
4. Ingen maa skifte Plads uden ifølge den paagældende Lærers eller Lærerindes udtrykkelige Ønske.
5. Blade maa ikke udrives af Skrive- eller Stilebøger. De udskrevne Bøger opbevares paa Skolen til Skoleaarets Slutning. Alle Bøger maa være forsynede med Omslag. Skrive-, Stile- og Karakterbøger tillige med Trækpapier. Alle Skolesager maa være tydelig mærkede med Navn.
6. Eleverne er skiftevis ugehavende i deres Klasse. Det paahviler dem at samle alle Elevernes skriftlige Arbejder og aflevere dem til paagældende Lærer, at sørge for, at Klassen er i Orden til hver Time, saaledes at hver Elev har de Sager fremme, hun skal bruge, og intet andet, at der paa Katedret findes, hvad der skal være osv. Ingen anden end den ugehavende maa gøre Orden paa Katedret, og ingen anden end hun maa opholde sig i Klassen i Friminutterne.
7. Hver Lørdag faar Børnene deres Karakterbøger med hjem, og de skal da atter medbringes om Mandagen, forsynet med en af Forældrenes eller Værgens Underskrift. Om Mandagen afleveres Karakterbøgerne atter til den ugehavende, som samler dem og afleverer dem til Klasselærerinden.
8. Efter hver Time gøres 10 Minutters Ophold, mellem de to første Timer dog kun 5; mellem 2. og 3. 20 Minutter. I Friminutterne er det Børnene tilladt at opholde sig paa Legepladsen, hvor en af Klasselærerinderne altid er til Stede hos Børnene. Naar Skoleklokken ringer ind, maa hver Klasse stille sig i Række og gaa roligt ind i Klasse-

værelserne. Er en Elev paa Grund af Sygdom forhindret i at opholde sig paa Legepladsen, maa hun medbringe skriftlig Meddelelse derom fra Hjemmet. Spisning er kun tilladt i det store Frikvarter. Slikkerier maa ikke medbringes paa Skolen.

9. Ingen Elev maa forlade Skolen uden Forstanderindens særlige Tilladelse.
 10. Paa Skolens Gange og Trapper maa ikke føres højtrøstet Samtale.
 11. Det paaligger alle Skolens Elever at vaage over, at ingen af Skolens Sager behandles uagtsomt. Kommer en Elev til at beskadige noget i Skolen, maa hun selv erstatte det.
-

Betalingsvilkaar:

Der betales:

I 1ste Klasse	3	og	4	Kr. maanedlig.
I 2den	—	6	»	8 — —
I 3dje	—	8	»	10 — —
I 4de	—			10 — —
I 5te	—			12 — —
I 6te	—			12 — —
I 7de	—			14 — —
I 8de	--			16 — —

Søskende har Moderation saaledes, at naar to Søstre besøger Skolen, betales fuldt for den første, 2 Kr. mindre for den efterfølgende, dog saaledes, at den fjerde gaar frit.

Skolepengene erlægges forud ved Maanedens Begyndelse uden Hensyn til Ferier eller Forsømmelser.

Til Brændsel og Inventar betaler hver Elev 4 Kr. aarlig, hvoraf 2 Kr. erlægges i November, 2 i Januar.

Indskrivningspenge betales med 2 Kr.

Enhver Elev, som indstiller sig til *Alm. Forberedelseseksamen*, betaler 20 Kr. Den, der indstilles til en Tillægsprøve, betaler 5 Kr.

De Elever, som bor i Forstanderindens Hus og forbereder sig til *Alm. Forberedelseseksamen*, betaler 600 Kr. aarlig for alt undtagen Vads. Betalingen erlægges forud, kvartalsvis. *Indmeldelser er gældende for et Aar.*

Udmeldelser fra Skolen maa for de voksne Elevers Vedkommende ske med 2 Maaneders Varsel, der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for de to følgende. I Barneskolen med 1 Maanedes Varsel, der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for den følgende.

Fripladser.

I Skolens 4 øverste Klasser er der ifølge Overenskomst med Silkeborg Kommune i 1899 oprettet 8 Fripladser for flinke, vel begavede Børn af uformuende Borgere i Silkeborg. I de samme Klasser bortgives ogsaa aarlig nogle hele eller halve Fripladser af Staten og Amtet. Samtlige Fripladser skal søges paa dertil indrettede Skemaer, som faas ved Henvendelse paa Skolen.

Th. Lang.

Anna Høltzermann.

Forstanderinde.

LAURITZ BECH, AARHUS.